

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-02-14
Besvaras senast
2024-02-21 kl. 12.00

Till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2023/24:602 Arbetsmiljöbrott

År 2023 blev ett mörkt år på svensk arbetsmarknad. Totalt dog 65 personer på jobbet. Det är det högsta antalet dödsolyckor på mer än tio år. Våra tankar går till de omkomna och deras familjer, vänner och arbetskamrater. Nyligen hölls en särskild debatt i riksdagen med anledning av det höga antalet dödsolyckor. Debatten hölls på begäran av Vänsterpartiet. En av de frågor som diskuterades var det rättsliga efterspelet till dödsolyckorna.

Få av de dödsolyckor som sker på svenska arbetsplatser når domstolarna. Under de senaste fem åren har det skett 198 dödsolyckor. Av dem har 14 lett till åtal eller strafföreläggande. Tre fjärdedelar av förundersökningarna gällande misstanke om vållande till annans död vid arbetsmiljöbrott har lagts ned. Av de dödsolyckor som leder till åtal är det få som slutar med en fällande dom. Rätten friar i ungefär 40 procent av fallen, uppgavs i Sveriges Radio den 12 februari 2024.

För de omkomnas anhöriga, vänner och arbetskamrater är det svårt att acceptera att ingen ställs till svars efter en dödsolycka. Det faktum att få dödsolyckor leder till åtal och ännu färre leder till fällande dom sänder en tydlig signal till arbetsgivarna: Arbetsmiljöarbetet behöver inte prioriteras – om en arbetstagare dör på jobbet är risken mycket liten att arbetsgivaren ställs till svars. Den preventiva effekten är därmed i det närmaste obefintlig.

Vänsterpartiet anser att arbetet med arbetsmiljöbrott bör prioriteras upp inom rättsväsendet, att arbetsgivarnas arbetsmiljöansvar bör skärpas och att straffen för arbetsmiljöbrott som leder till döden bör skärpas. Regeringen genomför nu ett systemskifte i rättspolitiken med skärpta straff och nya brottsbekämpande verktyg. Detta systemskifte bör rimligen även omfatta arbetsmiljöbrott. Att schackra med arbetsmiljön ska kosta för arbetsgivaren – i form av både pengar och år i fängelse.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga statsrådet Paulina Brandberg:

Avser statsrådet att verka för att prioritera upp arbetet med arbetsmiljöbrott inom rättsväsendet, skärpa arbetsgivarnas ansvar för arbetsmiljön och skärpa straffen för arbetsmiljöbrott?

.....
Ciczie Weidby (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch